

Selma – forskning för en friskare framtid

Selmastudien har dragit igång! Från och med september får alla gravida kvinnor erbjudande vid inskrivningen på barnmorskemottagningen om att delta. Intresset är stort.

I samarbete med Karlstads Universitet och Landstinget i Värmland samt ett tjugotal internationella institutioner genomförs en unik studie. Syftet är att studera exponering för bland annat kemiska ämnen under graviditet och tidig barndom och dess betydelse för utveckling av olika kroniska sjukdomar hos barn senare i livet.

-Målsättningen är att lära oss mer om orsakerna till en lång rad sjukdomar och tillstånd och att därigenom kunna ge evidensbaserade råd genom Barnmorskemottagningar (BMM) och Barnavårdscentraler (BVC) till föräldrar säger Anna Bodin, projektassistent och verksam inom Landstinget i Värmland.

Olika typer av prover

Mamman och barnet följs från graviditeten upp till skolåldern. Under denna period tas dels blod- och urinprover och dels prover på damm i bostaden. Proverna fryses ned i -70 grader i en biobank.

Vid flera tillfällen kommer föräldrarna också att få svara på enkäter om till exempel typ av boende, rökning, kost och matvanor med mera.

-Om barnen drabbas av en kronisk sjukdom till exempel eksem, astma, diabetes med mera plockas proverna fram. Vi kan då jämföra exponeringen tidigt i livet för sjuka och friska barn och därmed få indikationer på möjliga orsaker, säger Anna Bodin.

Astma och allergi vanligt i västvärlden

Astma och allergi har blivit betydligt vanligare i västvärlden under de senaste 30-40 åren. Det samma gäller även för reproduktionsstörningar, autismliknande tillstånd, barnfetma, diabetes med mera. Det faktum att ökningen har skett under relativt kort tid pekar på att det är förändringar i miljön som är orsaken, snarare än genetiska förändringar. En möjlig förklaring är ökad exponering för kemiska ämnen och nya livsstilar under den tidiga delen av livet, det vill säga under graviditeten och spädbarnstiden.

Nära samarbete mellan universitetet och landstinget

Eftersom studien är integrerat i landstingets verksamhet och landstingspersonal (doktorer, sjuksköterskor, administrativ personal) är involverade i projektet så är möjligheten att föra ut ny kunskap och råd till allmänheten stor. Att universitetet och landstinget arbetar mycket tätt tillsammans är ett av de unika förhållandena med Selmastudien.

En studie av den här karaktären har egentligen inget slutdatum. Datamaterialet blir mer och mer värdefullt ju längre studien håller på. I nuläget är skolåldern satt som en första avstämning.

-I Värmland föds ungefär 2 500 barn varje år och vi räknar med att cirka 4 000 mor-barnpar kommer att delta i studien, säger Anna Bodin. Ännu så länge har intresset varit stort från de gravida kvinnor som har blivit inskrivna på någon av länets barnmorskemottagningar.

-Barnmorskorna har en mycket viktig funktion eftersom det är de som möter kvinnorna och rekryterar dem till studien, förklarar Anna Bodin. De gör ett stort arbete i att dels förklara för de blivande föräldrarna vad studien innebär och dels allt administrativt arbete med att skicka iväg prover och enkäter, säger Anna Bodin.

Tidigare studier

En tidigare studie ”Bostad-Barn-Hälsa” som startade år 2000 var inriktad mot barn och deras bostadsmiljö. Resultatet från den visade att olika typer av kemisk exponering, ftalater från mjukgjord PVC och flyktiga organiska ämnen från rengöringsmedel och moderna färger samvarierade starkt med astma/allergi hos barn. Denna studie tillsammans med andra är grunden för Selma.

-Den här undersökningen är stor och kommer att väcka intresse över hela världen, konstaterar Anna Bodin. Resultaten från tidigare studier har haft mycket stort genomslag internationellt. Mycket händer också just nu på kemikaliefrenten, dock inte alltid det bästa, avslutar Anna Bodin.

Kontaktperson

Anna Bodin

Telefon: 054-61 67 91 eller 0709-645412

E-post: anna.bodin@liv.se

Länk

www.selmastudien.se